

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Petra Příhody v právní věci žalobkyně: **N. T. L.**, zastoupené advokátkou JUDr. Janou Mikulovou, se sídlem 28. října 5, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 22. 5. 2003, č. j. OAM-699/AŘ-2002, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2003, sp. zn. 24 Az 1762/2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 22. 5. 2003, č. j. OAM-699/AŘ-2002. Tímto rozhodnutím ministr vnitra zamítl rozklad podaný proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 3. 1. 2002, č. j. OAM-10961/VL-11-HA08-2001, o neudělení azylu podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem.

Stěžovatelka uvádí, že podle svého názoru splnila zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a to přinejmenším pro vztažení překážky vycestování podle § 91 o azylu. Stěžovatelka má totiž strach, že jí v případě návratu do Vietnamu hrozí trestní stíhání, přičemž podmínky ve vietnamských věznicích jsou tvrdé a podezřelí jsou biti. Z toho dovozuje, že splnila podmínky pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu.

Proto stěžovatelka navrhuje zrušit napadený rozsudek krajského soudu a zároveň žádá, aby byl její kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 10. 11. 2001 na základě žádosti, v níž je jako důvod žádosti o azyl uvedeno, že stěžovatelka přišla do ČR hledat bratrance, chtěla zde mít stálou práci a snažila se vyhnout pozdějšímu zadržení. Totéž vyplývá i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 5. 12. 2001. I z tohoto pohovoru vyplývá, že důvody jejího příjezdu do ČR byly výlučně ekonomické.

Žalovaný azyl neudělil výše označeným rozhodnutím ze dne 3. 1. 2002, neboť neshledal existenci důvodů podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Žalovaný v tomto rozhodnutí uvedl, že stěžovatelka žádala o azyl výlučně proto, že chtěla legalizovat svůj pobyt v ČR, kam přijela na pozvání bratrance, jenž jí slíbil, že jí zde zařídí vše potřebné. Takové důvody ovšem nezakládají dle žalovaného pronásledování podle § 12 zákona o azylu a stěžovatelka měla spíše využít nástrojů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Dále žalovaný neshledal ani podmínky umožňující udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu a nebyla rovněž shledána přítomnost překážky vycestování.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka dne 15. 1. 2002 rozklad, v němž se pouze omezila na uvedení toho, že chce legálně pracovat v ČR. Tento rozklad byl zamítnut citovaným rozhodnutím ministra, z něhož vyplývá, že skutečnosti, kterými stěžovatelka zdůvodnila svou žádost o azyl, neměly nic společného s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, navíc její žádost bylo možno pokládat za účelovou, neboť byla učiněna během řízení o správním vyhoštění.

Proti tomuto zamítavému rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, v níž se omezila na uvedení obecných rozporů řízení před žalovaným se správním řádem a na tvrzení, že splňuje podmínky § 12 zákona o azylu. O této žalobě rozhodl krajský soud napadeným rozsudkem, kterým žalobu zamítl, neboť zjistil, že stěžovatelka neuvedla během celého správního řízení žádnou skutečnost, která by svědčila o jejím pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu a nenamítala rovněž žádný důvod pro udělení azylu podle § 13 a § 14 téhož zákona a dle dostupných informací nehrozí stěžovatelce po návratu do země původu perzekuce či jiné skutečnosti zakládající překážku vycestování. Tento rozsudek napadla stěžovatelka nyní posuzovanou kasační stížností.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud stěžovatelka uvádí, že splnila podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, a to minimálně pro existenci překážky vycestování, je třeba tuto jedinou v kasační stížnosti obsaženou námitku odmítnout, neboť je jednak v rozporu se systematikou

zákona o azylu a se smyslem právního institutu překážky vycestování, dále odporuje dřívějším tvrzením stěžovatelky a konečně je učiněna opožděně.

Rozpor se systematikou zákona o azylu a se smyslem překážky vycestování spočívá v tom, že posuzování této překážky je odlišné od posuzování existence pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Udělení azylu podle ustanovení § 12 je vázáno na objektivní přítomnost pronásledování jako skutečnosti definované v § 2 odst. 6 zákona o azylu nebo na odůvodněný strach z této skutečnosti, a to v obou případech v době podání žádosti o azyl, tedy zpravidla v době bezprostředně následující po odchodu ze země původu. Překážka vycestování se naopak vztahuje typicky k objektivním hrozbám po případném návratu žadatele o azyl do země původu, vztahuje se tedy k částečně jiným skutečnostem nastávajícím ve zcela odlišném čase. Proto je i posuzování obou těchto možností pro setrvání žadatelů o azyl v ČR odděleno, jak bylo uvedeno např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 7/2003-60 (dosud nepublikováno): *„Okolnosti stanovené jako překážky vycestování v § 91 zákona o azylu, nejsou totožné s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona téhož zákona; správní orgán i soud se jimi proto zabývají samostatně.“* Nelze tedy smysluplně tvrdit, že stěžovatelka splňuje podmínky § 12 zákona o azylu proto, že by byla přítomna překážka vycestování, neboť posuzování těchto dvou skutečností spolu bezprostředně nesouvisí.

Stěžovatelka dále uvádí v kasační stížnosti skutečnosti, které nijak nesouvisejí s tvrzeným pronásledováním a vztahují se pouze k překážce vycestování. Jsou ovšem jednak v rozporu s jejími dosavadními tvrzeními, zejména v rozporu s jasnou odpovědí na otázku č. 4 v pohovoru ze dne 5. 12. 2001, že se v případě návratu ničeho neobává; dále nejsou v souladu s informacemi o zemi původu obsaženými ve spise, neboť hrozba trestního stíhání a tvrdé podmínky ve vietnamských vězení zjevně nedosahují ve světle těchto informací o dodržování lidských práv ve Vietnamu samy o sobě intenzity požadované pro vyslovení překážky vycestování podle ustanovení § 91 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

Konečně je pak nutno uvést, že pokud se stěžovatelka domnívá, že splňuje podmínky pro udělení azylu z důvodu pronásledování či pro shledání překážky vycestování, měla tuto svou domněnku uvést již během správního a soudního řízení. Vzhledem k tomu, že se tak nestalo, nemůže Nejvyšší správní soud k těmto stěžovatelčiným tvrzením nijak přihlédnout, tím spíše když ani v kasační stížnosti není uvedena žádná skutečnost, která by tato tvrzení podporovala (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se Ministerstvu vnitra nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. 3. 2004

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu